

موسسه فرهنگی آذربایجان به عنوان یک موسسه غیر انتفاعی فرهنگی فعالیت خود را از سال 1379 آغاز کرده است. از اهداف اساسی این موسسه پردازش به تاریخ، فرهنگ و ادبیات آذربایجان و تعیین جایگاه این موضوعات در روابط دو کشور همسایه و هم کیش ایران و جمهوری آذربایجان است. از نظر موسسه فرهنگی آران، ایران و جمهوری آذربایجان جزء معدود کشورهایی هستند که از اشتراکان فراوان فرهنگی، دینی، تاریخی و نژادی برخوردار هستند. لذا موسسه فرهنگی آران در پی ایجاد ارتباط فرهنگی بین شهروندان دو کشور است. بویژه تجربیات پس از استقلال جمهوری آذربایجان در سال 1991 نشان داده است که دست هایی در کار هستند تا مانع وفاق بشوند. با چنین اهدافی موسسه فرهنگی آران در سال 1379 همایش هجران را با حضور قریب به سیصد نفر از شاعران، نویسندگان و محققان علاقمند به آذربایجان و قفقاز و با محوریت پردازش به علل و عوامل جدایی منطقه قفقاز و هفده شهر آن از پیکره ایران طی قراردادهای گلستان و ترکمنچای در تبریز برگزار نمود . شاعران مشارکت کننده غم و حسرت ناشی از هجران 17 شهر قفقاز را برای نخستین بار در قالب اشعار در این همایش بیان کردند. سخنرانی ها و مقالات ارائه شده در این همایش بنوعی احیاءگر واقعیت های فراموش شده تاریخی بود و منشا جدید پردازش به تاریخ اصیل آذربایجان و تبیین مرزها و جغرافیای معنوی ایران گردید.